Spees (Kanonbåden)

ID: 4171 · Sikker position
www.vragguiden.dk/vrag/4171

Position & Dybde

WGS84 · Beregnet WGS84-visning
57:43,486N 10:29,741E

ED50
57:43,433 10:29,791

Dybde (top)	Dybde (bund)
4 m	**8 m**
Stævnretning	Afstand til kyst
320	**0,7 km**

Beskrivelse

Forlist 4.11.1697Kilde:$.Skawdyk Undervandsguide v. John Andersen Pos GPS WGS 84: 57:43,403 10:29,721 Stævn i 320 grader Afhængig af vejret er en større eller mindre del af vraget synlig. Kølen og spanter samt 26-28 kanoner og sammenrustede kanonkugler er tilbage i dag. Kanonerne i vraget har været med som last eller ballast. Kanonerene på kanondækket blev efter strandingen hævet og fragtet til Sverige. Der ligger en del kanoner spredt i vraget, skønnet 15-18 pundige. Kanonerne har kun været last eller ballast, idet kanonerne på kanonndækket efter strandingen blev ført i land og fragtet hjem til Sverige. Kanonerne er vokset sammen ved tæring. Der anes en inddeling med skot på tværs af vraget. Der er fundet flere ting i vraget, og en del er udstillet på Bangsbo Museet. Svensk fregat, bygget på Skeppsholmen ved Stockholm i 1666. Bevæbningen bestod af 48 kanoner, og der var en besætning på 250 mand. Skibet var ca. 35 meter langt og 10 meter bredt. Spes deltog i slaget ved <land i juni 1676 og var med igen både ved i slaget i Køge bugt i juli 1677 og Sose bugt ved Bornholm i 1679, placeret som 5. skib i 3. eskadre. Under ledelse af kaptajn Jonas Palmquist sejlede det svenske orlogsskib Spes (Håbet) i november 1697 som eskorte for en flåde af 50-60 svenske og danske handelsskibe, der var på vej fra Frankrig og England til Sverige. Skønt det ikke var almindeligt, at orlogsskibe medtog handelsvarer, var Spes lastet med bl.a. fransk brændevin og tintallerkener. Om aftenen torsdag den 4. november 1697 strandede Spes ud for Højen (Gl Skagen). Ud fra kaptajnens egen skriftlige forklaring kan det ikke med sikkerhed afgøres, om årsagen til strandingen var ukendskab til farvandet omkring Skagen eller falske blus på kysten. Besætningen gjorde flere forsøg på med varpankre at bringe skibet flot. Til sidst huggede man rigningen omkuld, men bjærgningsforsøgene mislykkedes . Samme nat forlyder det, at et engelsk orlogsskib også strandede. Der d.d. ingen oplysninger om dette engelske fartøj. Byens tolder søgte at få den strandede vin i toldvæsnets varetægt, og det gav anledning til konflikt mellem tolderen, indbyggerne og besætningen fra Spes. Det fortælles i den forbindelse at tolderen fik en gang prygl af den svenske kaptajn. Det tog et par år at udrede sagen ved rettens hjælp. Tolderen blev senere tolder for både Skagen,

Frederikshavn og Hirtshals. I følge svenske museumsfolk er et skib af samme størrelse som Spes ved navn <land i 1705 strandet på Skagens kyster. Kaptajnen Psylander på Spes angiver strandings stedet i forhold til, hvor han ved at <land er forlist. Vraget blev i 1983, med deltagelse af Skawdykkere, undersøgt af Micael Teisen fra Skibshistorisk Laboratorium, Nationalmuseet. 1994 finder Skawdykkere 19 tinfade i og ved vraget, mærket med Samuel Nocelson og Gabriel Grunwin (GG godkendt som tinsmed i 1694) I.flg. sammentælling efter lastpapirer fra Spes var der ialt 450 kg. tintalerkener og råtin om bord, det svarer til ca. 5% af Sveriges årsimport på forlistidspunktet. I samarbejde med Bangsbo- og Nationalmuseet blev der optaget en planke til årrerings datering af vraget. <rrerings dateringen synes at bekræfte at vraget ud for Gl. Skagen er Spes, idet egetræet voksede i Blekinge området i årene 1400-1660 (ca. 235 åreringe). 1995 holdes der møder med Bangsbomuseet, og der igangsættes et samarbejde om opmåling af vraget. Sommeren 1995 arbejdes der nogle dage på vraget sammen med Thorkild Thomasen, Jørgen Dencher fra Nationalmussets Skiblaboratoriske afdeling og Jan Larsen fra Bangsbo Museet. 1996 holdes der endnu et møde med museumsfolkene. Skawdykkere gør flere fund i løbet af sommeren samme år. I 1997 samarbejdes der igen sammen med museerne, der måles op, suges sand og gøres flere interessante fund. Da Skawdyks egen kutter OBERON er optaget til anden anvendes i stedet kutteren DANNA DIVER, der ejes af klubmedlemmerne Ole Mose og Niels Jørgen Eriksen. Sommeren 1997 findes der mange spændende fund heriblandt endnu en stak tinfade. FUNDSLISTE: 2 bronze lodder 1 stor jomfru 1 stor talje 1 gl. flaske 1 hornmine 1 Stang til vægt el.lign. 8 tinfade 11 tinfade Div. musket og kardæsk kugler 1 stort bronzelod 1 lille jomfru 1 stak tintalerkener (1997)
Litteraturhenvisninger: Samlinger til jysk historie og topografi, 3. rk., 6. bind, side 97- 141. (c)Rettet den 20/06-1998. ANDERS CLAUSEN

Sidst rettet af: DykInfo Dato: Ukendt

Kommentarer (1)

Kim Christiansen 18-02-2009

Sikker position Wgs 84. N57 43,390 E10 29,715